

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 102

LEBBS naujienos

2017 m. rugpjūtis – rugsėjis

**„Jeį laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32**

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

**Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 90 metų
Krikščionybė XVIII amžiuje (II dalis)
Padėkos Dievui šventė Ylakiuose
Trys dienos prie Plinkšių ežero
EBF maldos kalendorius**

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 90 metų

„Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28,20).

Yra žmonių, kurie žiūri į savo tikėjimą kaip į lietsargį, o jis naudojamas tik retkarčiais – kai lyja. Brangusis, būk krikščioniu visas septynias dienas per savaitę. Žvelk į Jėzų! Vienas garsus dailininkas pasakė : „Aš žiūriu tik į geriausius meno kūrinius, nes blogi vaizdai gadina akis.“

„Tiesos draugas“ 1927/9 ↓

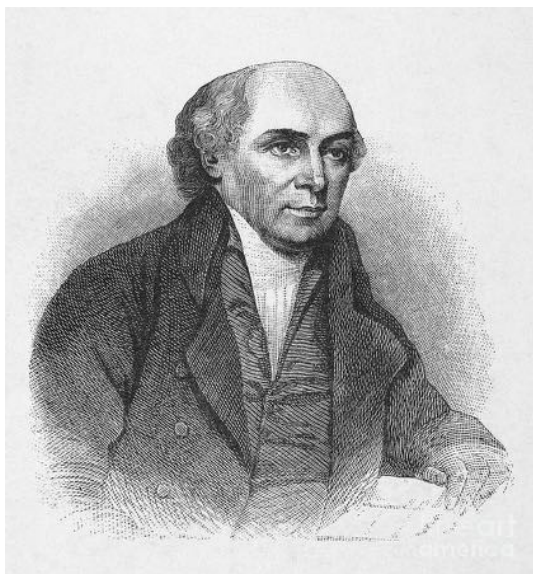
Krikščionybė XVIII amžiuje (II dalis)

XVII amžiuje plačiai atsivėrė kelias į *pagonių misijos* laukus. Jau anksčiau ten siųsti misionierius pradėjo Hernhuto broliai ir metodistai. Prie šio judėjimo prisidėjo ir baptistai. Jų misijos pradininkas buvo anglas **Viljamas Keris** (William Carey, 1761-1834). Tai nebuvo

aukštuomenės žmogus, ir dėl šeimos neturto jis anksti pradėjo mokytis amato pas batsiuvį. Ten buvo dar kitas mokinys – baptistas, per kurio liudijimą jaunasis Viljamas įtikėjo. Jis buvo ne tik pamaldus, bet ir turėjo didelį troškimą daugiau sužinoti, todėl skaitė daug knygų. Maža

to, taisydamas batus jis įsigudrino mokytis kitų kalbų ir išmoko lotynų, graikų, prancūzų bei olandų kalbas, o vėliau ėmėsi ir hebrajų. Per savo 73 gyvenimo metus jis išmoko 35 kalbas.

Sulaukęs 24 metų Keris buvo išrinktas vietinės baptistų bendruomenės pastoriumi, bet dėl menkos finansinės paramos ir toliau darbavosi avalynės taisyklėje. Neilgai trukus Keris išleido unikalią knygą, kurioje išdėstė savo planą apie Evangelijos skelbimą, o kiek vėliau

buvo pakviestas į baptistų bendruomenių konferenciją, kurioje jis buvo svarbiausias kalbėtojas. Savo kalbos pagrindu jis paėmė ištrauką iš Izaijo 54,2-3 pranašystės: „*Paplatink savo palapinės aikštę, ištempk savo pastogės dangas nešykštėdama, pailgink palapinės virves ir tvirtai įkalk kuolus! Tu plėsi esi į dešinę ir į kairę...*“ Keris savo kalbą iliustravo dviem ateitį nulėmusiais plakatais, kuriuose buvo užrašyta: „Láuk iš Dievo didžių dalykų“ ir „Daryk dėl Dievo didžius dalykus“. Susirinkusieji neliko abejingi Kerio kalbai ir vieningai priėmė sprendimą, kad kitai konferencijai bus paruoštas planas įsteigti misijų draugiją. Taip ir įvyko: 1792 m. įsisteigė baptistų misijos sąjūdis, kurio vaisinga veikla paskatino naujų misijinių draugijų atsiradimą.

Dar vėliau pats Keris kaip misionierius išvyko į Indiją, kur pirmiausia įsteigė spaustuotę Biblijomis spausdinti. Jis nuolat mokėsi vietinių kalbų, kad galėtų į

jas išversti Šventąjį Raštą. Pasisekė sutelkti nemažą būrį ištikimų padėjėjų, kurie dalyvavo išleidžiant Bibliją 40-čia vietinių kalbų ir tarmių. Įdomu, kad Keris Indijoje tapo gamtininku – botaniku ir tyrinėjo pažangesnės žemdirbystės galimybes. Šia tema parašė nemažai darbų, kurie buvo išspausdinti. 1795 m. pradėjo savo istoriją pirmoji baptistų bendruomenė Indijoje, kur prie kelių įtikėjusių britų prisidėjo ir gana didelis būrys bengalų.

Vėliau Keris atidarė įtikėjusiems čia buvusiems pamokslininkų mokyklą. 1817 m. jis rašė: „Mes įsigijome šalia mūsų misijos žemės sklypą. Čia yra senas namas, ir jame bus vietos visiems, kuriuos pas mus atves Viešpats. Manau, kad svarbu kiek galima daugiau iš vietinių žmonių paruošti ganytojų jų gentainiams.“ Skirtingai nuo kitų misionierių, Keris nematė reikalo vietinius gyventojus mokyti europietišku krikščionišku tradicijų.

Už įvairiapusišką titanišką veiklą Indijos gubernatorius batsiuviui Viljamui Kerui suteikė profesoriaus vardą, o tai įgalino jį tapti Rytų kalbų profesoriumi vienoje Kalkutos kolegijoje. Nepaisant tokių pasiekimų, Keris visą gyvenimą liko nuolankus. Kartą svarbių žmonių pokylyje vienas arogantiškas generolas visiems girdint jo paklausė: „Ar tiesa, kad jūs anksčiau buvote batsiuovys?“ Keris kukliai atsakė: „Ne, aš tik taisyčiau seną avalynę.“

Dvasinio pabudimo bangos Britanijoje ir Eropoje. Sunku pasakyti, kiek tų bangų buvo, nes vienos, kuriose dalyvavo bendruomenės ir bažnyčios, buvo plačios apimties ir pastebimos. Būta ir kitų, kurių dalyviai buvo atskiri asmenys ar kelių žmonių grupės. Didesnė dalis pabudimų veikėjų priklausė laisvosioms evangeliškoms bažnyčioms, kita dalis buvo anglikonų bažnyčios atstovai. Šių judėjimų veikla reiškėsi ne tik per misijas tolimuose kraštuose, bet ir per vidaus misijas „miegančiose“ bažnyčiose. Daug dėmesio buvo skiriama švietimui ir socialiniams reikalams. Čia paminėsime keletą tų jaudinančių įvykių fragmentų.

Džonas Niutonas (John Newton, 1725-1807) – pamokslininkas, rašytojas, giesmių tekstų kūrėjas. Viena labiausiai pasaulyje paplitusių giesmių *Amazing grace* žinoma ir mums:

Malonė Dievo suteikta / man vargšui taip didi!

Pražuvęs, aklas aš buvau, / mane surado ji.

Tai trumpas jo gyvenimo liudijimas. Jis buvo laivo kapitono sūnus, anksti netekęs tikinčios motinos. Tėvas pasistengė, kad sūnus dar vaikystėje susipažintų su jūreivišku gyvenimu. Pamiršęs motinos pamokymus, Džonas pasidavė bedieviškos aplinkos įtakai.

Apie tai vėliau jis rašė: „Prasidėjo mano degradacija. Aš ne tik dariau įvairias nuodėmes, bet ir kitus skatinau nuodėmiauti.“ Džonas pasiimdavo laivo Bibliją ir „pamokslaudavo“, iškreipdamas teksto mintį ir kurdamas nešvankias istorijas. Plaukiojant laivais, kurie gabeno iš Afrikos į Ameriką vergus, jam teko patirti daug pavojų. Vienos tokios kelionės metu kilo didžiulė audra, ir senam laivui grėsė žūtis. Niutonas suprato, kad galimybės išlikti gyviems nėra. Vėliau jis apie šį išgyvenimą rašė: „Tada pagalvojau apie Jėzų, kurį taip dažnai žeminau ir iš kurio šaipiausi.“ Niutonas prisiminė ir palyginimą apie sūnų palaidūną, grįžtantį pas tėvą: „Aš supratau, kad esu labai panašus į tą

sūnų.“ Laimei, laivas nepaskendo, ir taip prasidėjo Niutono grįžimas į dangiškojo Tėvo namus. Po kelerių metų, metęs nešvarų užsiėmimą – prekybą vergais, jis grįžo į Angliją, kur prisidėjo prie mažos bendruomenės, o po kurio laiko tapo jos ganytoju. Dar vėliau, baigęs teologijos mokslus, buvo pakviestas į Londoną tarnauti didelėje bendruomenėje.

Niutonas buvo vertinamas dėl turiningų pamokslų, kuriuose pabrėždavo nuoširdžią atgailą, Dievo gailestingumą ir Jo malonę. Jis buvo vienas iš pirmųjų, kurie Anglijoje organizavo sekmadienines mokyklas. Rašė knygas, iš kurių didžiausią pasisekimą turėjo „Laiškai širdžiai“, kūrė giesmių tekstus.

Dar vienas svarbus dalykas: tuo metu vis dažniau buvo keliamas klausimas dėl vergijos panaikinimo. Iniciatoriai buvo evangeliškų bažnyčių nariai, tarp kurių buvo Džonas Veslis, Džonas Niutonas, Viljamas Vilberforsas ir daug kitų. **Vilberforsas** (1759-1833) buvo parlamento narys ir, paskatintas kitų bendraminčių, vergijos klausimą iškėlė parlamente. Tai buvo pavojinga, o ilgai užsitęsusi kova išvargino Vilberforsą. Tačiau jį nuolat drąsino Niutonas, o Veslis prieš pat savo mirtį parašė jam laišką, ragindamas „nesustoti dėl Dievo meilės ir Jo galios, kol net Amerikos vergija, pikčiausia, kokia tik yra buvusi po saule, neatlaikys šios galios ir išstiprs“.

XVIII a. dvasinio pabudimo dalyviai mažiausiai rūpinosi politika ar teologinėmis subtilybėmis, o daugiau praktinėmis gyvo krikščioniško tikėjimo išraiškomis. Pvz., Veslis parašė ir išleido knygą „Mintys apie vergiją“. Vilberforsas parašė tuo metu labai populiarią knygą „Praktiškas požiūris“, kurioje pabrėžė, kad Žinia nuo kryžiaus yra vienintelė atgimdanti jėga, veikianti per tikėjimą, Biblijos skaitymą, maldą ir Šventosios Dvasios vadovavimą, tarnaujant Dievui ir visuomenei.

Evangelikų padėtis Lietuvoje XVIII amžiuje. Protestantų įtaka valstybėje nuolat silpnėjo ir jų padėtis blogėjo. Viena iš priežasčių buvo ta, kad išmirė svarbiausieji kalvinistų užtarėjai ir rėmėjai – didikai Radvilos ir kiti, o kai kurie

rėmėjai sugrįžo į katalikybę. Dar kita priežastis: katalikams pasisekė susigrąžinti beveik visas reformatų užimtas jų bažnyčias, o naujų statyba 1717 m. buvo uždrausta. Sunkumų būta ir dėl senųjų bažnyčių remonto. Pvz., Kelmės reformatų bažnyčios remontui jos globėja Gruževskaja leidimą gavo tik įsikišus Prūsijos karaliui. Kai kuriose bažnyčiose, kurias pastatė ir globojo didikai liuteronai, pamaldas buvo leista laikyti tik vokiškai, pvz., Šaukėnuose. Galima manyti, kad padėties negerino menkas kalvinistų ir liuteronų bendradarbiavimas.

Be abejo, Reformacijos pasiekimus labiausiai silpnino Tridento bažnytinio susirinkimo inspiruota kontrreformacija, kurios veikla buvo gerai suplanuota. Kovoiant su Reformacija daug dėmesio

buvo skiriama ir pačios katalikų bažnyčios plačiam persitvarkymui, kurio tikslas buvo suaktyvinti bažnyčios veiklą ir susigrąžinti jos pozicijas.

1733 m. evangelikai LDK buvo paskelbti nepatikimais piliečiais ir todėl netinkamais būti valdžioje. Tik žlungant valstybei ir ją padalijus tarp Rusijos, Austrijos ir Prūsijos (1772-1795), protestantams Lietuvoje buvo suteikta, nors ir ribota, sąžinės ir religijos laisvė.

Nepaisant tokios padėties, Didžiosios Lietuvos reformatams lietuviams pasisekė Karaliaučiuje išleisti „Knygos nobažnyštės krikščioniškos“ antrąjį leidimą, o 1701 m. – pirmąjį Naujojo Testamento vertimą į lietuvių kalbą.

(Tęsinys kitame numeryje)

Albertas Latužis ✓

Padėkos Dievui šventė Ylakiuose

Šių metų liepos 16 d. Ylakių baptistų bažnyčia atšventė savo 112-ąją metinę šventę. Sulaukėme svečių iš Rygos – grupės Agenskalno baptistų bažnyčios choristų, kurie šlovino Dievą ir džiugino mūsų širdis nuostabiomis giesmėmis. Dievo Žodžiu dalijosi Šiaulių laisvųjų krikščionių bažnyčios pastorius Valdas Vaitkevičius, kuris visiems klausytojams priminė apie vienybės bendruomenėje svarbą. Taip pat džiaugėmės matydami savo tarpe ir kitus svečius iš įvairių Latvijos ir Lietuvos kampelių, kurie su savimi atsivežė giesmių, sveikinimų ir padėsinimų. Esame dėkingi Dievui už gražią ir

įsimintinę šventę ir, žinoma, už Jo palaimas bei ištikimą vedimą per visus šiuos metus.

Lukas Siksnis ✓

Trys dienos prie Plinkšių ežero

Mano pamėgta stovykla „Vynmedis“ vyko tris dienas. Ją Ylakių ir Mažeikių baptistų bažnyčios surengė vaikams ir jaunimui. Šių metų stovyklos tema buvo „Indėnai“. Pirmąją dieną mes visi – jaunimas ir vaikai – statėme savo palapines, o po to rinkomės prie stalo pabendrauti ir susipažinti su naujais stovyklos dalyviais. Vėliau klausėmės Dievo Žodžio, giedojoje. „Indėnų“ vadas Sėdintis Jautis supažindino su indėnų atradimo istorija, Kolumbo kelionėmis, jų tikslais.

Antrąją dieną atsikėlę darėme mankštą, pusryčiavome. Visi buvome puikiai nusiteikę darbui grupelėse, nes norėjome gilintis į Dievo Žodį, geriau pažinti Dievą. Dieną mus pralinksmino tinklinis ir man naujas „Gaga Ball“ žaidimas. Vakare susėdome prie laužo, ir čia prisistatė kiekviena grupelė. Mums draugiją palaikė svečiai iš Amerikos. Paskutinę dieną jie dalijosi savo tikėjimo patirties liudijimais.

Dalyvavome ir naktiniame žygyje, kuris paliko nepamirštamus išpūdžius.

Dėkojame Dievui, kad davė mums gerą orą, nes dienos buvo saulėtos, o trumpas lietus atgaivino. Esame dėkingi stovyklos rengėjams ir visiems, kurie pasiaukojamai rūpinosi, kad stovykla įvyktų ir joje visiems būtų gera.

Justina Bernotaitė ✓

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Rugsėjo 4-10 meldžiamės už: Švedijos Vienijančią Bažnyčią

Bendruomenių skaičius:	1 000
Bendras narių skaičius:	87 500
Prezidentas:	Lasse Svensson

Rugsėjo 11-17 meldžiamės už: Ispanijos evangelikų baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	101
Bendras narių skaičius:	11 284
Prezidentas:	Ruben Bruno Hernandez-Uebe
Generalinis sekretorius:	Manuel Sarrias

**Rugsėjo 17-23 meldžiamės už:
Tarptautinį baptistų teologijos studijų centrą (Amsterdamas)**

**Rugsėjo 25 – spalio 1 meldžiamės už:
Uzbekistano baptistų sąjungą. . .**

Bendruomenių skaičius:	60
Bendras narių skaičius:	2 735
Pirmininkas:	Oleg Sherstjukov

. . . ir Slovėnijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	7
Bendras narių skaičius:	160
Prezidentas:	Drago Sorl
Generalinis sekretorius:	Misko Canji

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu – NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

Įmonės kodas: 192077697

AB SEB bankas, Banko kodas: 70440

Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925